

Добруджанска ПОЩА

— ВЕСТНИКЪ ЗА ЗАЩИТА И ИНТЕРЕСИТЕ НА ДОБРУДЖА —

Гл. редакторъ: Г. Д. ИВАНОВЪ.

Чек. с. ка 6772.

Телефонъ № 30.

Възшедствието на престола

На 3 октомврий въ предлѣтиѣ на Велика България и всѣмъ, кждето живѣятъ българи се празнува единъ свѣтълъ празникъ, годишнината отъ царуването на Н. В. Царь Борисъ III.

3 октомврий 1918 год. бѣ денъ, въ който всрѣдъ безкрайна тѣжа и униение проблѣсна единственъ свѣтълъ лѣтъ, който очерта спасителния брѣгъ за българския народъ.

Двадесетъ и три години ни отдѣлятъ отъ тогава. Но тия години съставляватъ цѣла епоха въ живота на българския народъ, която смѣло може да наречемъ — национално възкресение!

Когато Царьтъ на българитѣ, едва 24 годишенъ, зае престола на славнитѣ български царе, мрачни, буреносни облаци се бѣха навдесили надъ нашата страна. Знамената на старата бойна слава бѣха свити съ надежда за по-добри времена. Сърдцата сѣщо бѣха свити отъ болка предъ разгрома на толкова свѣтли възжеления и идеали. Народътъ бѣше обезвъренъ, войската унижена, а земята на българитѣ сквернена отъ чужди кракъ.

Въ тия моменти на крайни усилия и тежки изпитания, осланяйки се на волята на народа

и ето днесъ, съ просвѣтнали лица и гордо вдигнати чела ние чествуваме най-искренно, сѣрдечно и възторжено нашия Държавенъ Глава и Върховенъ Вожда Н. В. Царь Борисъ III.

Днесъ на 3 октомврий ние виждаме не само единъ календаренъ празникъ. Ние изживяваме единъ денъ на всенародна радостъ, денъ, въ който всички българи трѣбва да изкажемъ своята дълбока благодарностъ и почитъ къмъ любимия ни Царь за направеното отъ него досега и да отправимъ искренната си молба къмъ Провидението да подкрепя и за вѣднѣе царствената Му дѣлница, за да доведе до край дѣлото на България.

Въ този, денъ 3 октомврий, ние трѣбва да изразимъ и нѣщо друго. Да изразимъ нашата готовностъ да Му служимъ, да се вдъхновимъ отъ примѣра и да следваме завета Му, да се наредимъ подъ знамената Му, и да станемъ носители на здравата българска държавна идея и народни идеали, на които най-свѣтлия символъ и най-вдъхновениятъ вестителъ е Той. Петъръ Боевъ.

За земедѣлието въ Добруджа

Добруджа е прабългарска земя. Въ нея се роди българската държавностъ, въ нея укрепна българския духъ, въ нея се създаде българското земедѣлие.

Историческа истина е, че Добруджа е била винаги българска земя. Тамъ сѣ положени основитѣ на първата българска държава, тя остава нейна провинция и презъ второто българско царство, тя сподѣля сѣдбата и на всички български земи за да принадлежи и на третото българско царство, което упорито върви къмъ възходъ.

Добруджа е едва ли не синонимъ на земедѣлие. Защото нейната просторна тиръ отъ вѣкове е раждала златокласа пшеница — основата на храната у насъ. И не само това — успоредно съ земедѣлието се развива и скотовѣдството и по този начинъ се очертава много добре цѣлостната земедѣлско стопанска сѣщина на тази люлка на българщината.

Недавнашното възвръщане на Добруджа къмъ България ни показва колко назадь е останала тя въ земедѣлско-стопанско отношение подъ режима на чужденеца, но първата година на свободенъ животъ ни даде неопровержими доказателства за голѣмитѣ ѣ сили, които ще възнаградятъ щедро свободния български трудъ, ще възрадваятъ сѣрдцето на добруджанеца и ще дадатъ възможностъ Добруджа да стане пакъ една зема на добруването.

Т. Брънековъ.

Печатница: „Свѣтлина“ — Варна

Добричъ подъ знамя на народнитѣ тържества

Тържественото освещаване знамето на запаснитѣ офицери въ Добричъ. Кръстникъ на знамето Н. В. Царя, по представление отъ специалния делегатъ г. генер. Илиновъ, въ присѣдствието на специалнитѣ делегати отъ Съюза на запаснитѣ офицери о. з. генер. Каблешковъ и о. з. майоръ К. Яковъ и на Софийското д-во на запаснитѣ офицери о. з. генер. Живковъ. Речьта на о. з. генер. Каблешковъ при предаване осветеното знаме на председателя на запаснитѣ офицери въ Добричъ.

Тържеството по освещаването знамето на запаснитѣ офицери въ Добричъ, което стана на 21 м. м. мина подъ знамя на народно празненство Церемонията се извърши отъ свещ. Йорданъ, въ съслужение на сгешенническия клиръ, която стана въ двора на църквата „Св. Георги“ при специаленъ аналой приготвенъ за целтъ.

При предаване на кръстеното знаме произнесе слово: свещ. Йордановъ, генер. Илиновъ, генер. о. з. Каблешковъ; кмета на града и др.

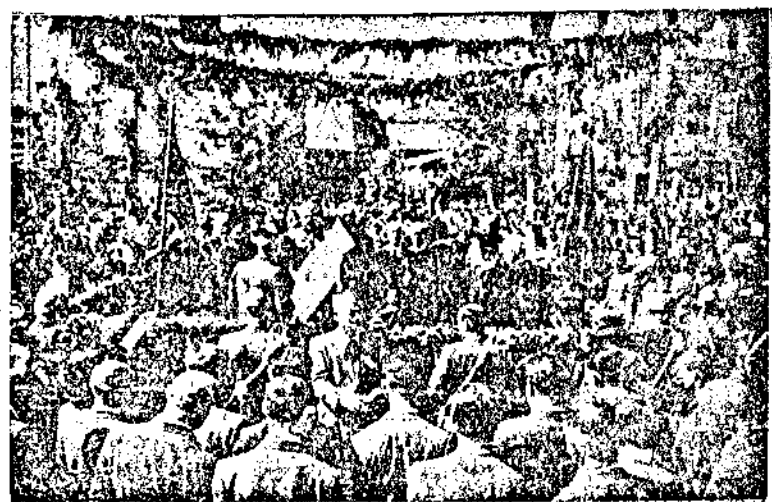
Председателя на съюза на запаснитѣ офицери г. ген. Каблешковъ при предаване знамето произнесе следната прочувствена речъ:

Ваше Високоблагоевство, Господинъ Генералъ, Уважаеми граждани и граждани, Драги съюзни другари,

Презъ кръвъ и огнь и сцената на голѣми страдания, най-после нашата златна Добруджа, получи своята свобода.

Памятни сѣ събитията преди една година, когато българскитѣ войски прекрчиха границата и навѣззоха въ обетованата земя, стопроцентната българска Добруджа. Рѣдко българскитѣ народъ е девалъ такъвъ избликъ на чувства. Радостта на българското население отъ села и градове при освобождението на Добруджа може да се сравни само съ радостта, която залѣ нашата земя, когато се узна вѣстѣта за раждането на нашия любимъ Престолонаследникъ Н. Ц. В. Симеонъ Князь Търновски. Тогава и сега българското небе се озари отъ блѣскаво сияние, което предвѣщаваше свѣтли буднини на нашето измъчено Отечество.

16-й юний 1937 год. ознаменува началото на редъ щастливи събития. Първото отъ тѣхъ е възвръщането на свидната наша Добруджа къмъ майката Родина. Това събитие е и първото нарушение на териториал-

Моментъ отъ тържеството

нитѣ постановления на Н-ойския диктатъ, затова и радостта на българския народъ бѣше безгранична. Последваха и други постижения: освобождението и на останалитѣ поробени български земи, жертва на несправедливи договори: Западнитѣ покрайнини, Македония и Бѣломорието. Благодарение на стечението на редъ щастливи обстоятелства, стана едно чудо: не се мина и една година българскиятъ народъ видѣ да се осъществяватъ най-възжеленитѣ му желания, за които той води не една война и гроля кръвта на стотици хиляди свои най-добри синове.

Това чудо не стана случайно. То се дължи на търпеливата политика на българскитѣ правителства, ръководени и напътствувани отъ просвѣтления умъ и увѣрената рѣка на Негово Величество Царь Борисъ III, който деенонощно бѣше на своя постъ при кормилото на българския държавенъ корабъ, за да го искара презъ редица подводни скали на щастливия брѣгъ.

Нека не се заблуждаваме, че свободата на поробенитѣ български земи не е дошла случайно.

Наистина, обединението на

всички български земи подъ единъ скиптеръ и подъ едно знаме, ние дължимъ на славнитѣ победи на германскитѣ и италианскитѣ войски и на просвѣтената воля на германския водачъ г. Хитлеръ и на италианския Дуче г. Мусолини. Затова и нашата признателностъ къмъ Н. В. Царя и къмъ Германия и Италия е вѣчна и безгранична. Такава признателностъ и неизмѣнна вѣрностъ ние дължимъ и на храбритѣ наши войски и германската непобедима армия, съ която ни свързватъ неразривни бойни връзки.

Българскиятъ народъ си дава точна сметка на каква цена той постигна обединението на своитѣ земи и затова е готовъ да пази придобитата свобода и независимостъ като зеницата на око си.

Времената, които преживяваме сѣ сѣждоносни. Пречкитѣ и подводнитѣ скали не сѣ окончателно премахнати отъ пътя на българския държавенъ корабъ. Но нека гледаме съ вѣра на бждещето, защото коричията е на поста си и Той ще съумѣе да преодолѣе и последнитѣ препятствия, стига само екипажа да бжде на поста си и да следва неуклонно напътствията и заповѣдитѣ на, своя водачъ. А това ще бжде, ако българския народъ, презпѣлненъ съ вѣра, се сплоти единенъ около българския Тронъ и се нареди подъ свѣката на българския трицветъ, готовъ на всички жертви, които събитията могатъ да поискатъ отъ него.

Българското запасно войнство, като вѣренъ синъ на своя народъ и като най-близката издѣлка на роднитѣ ни войски, следва поведението на времето и тия на дълга. Запасното офицерство, като най-важния стълбъ на запасното войнство, посочва пътя на саможертвата на своитѣ другари запасни войници отъ свободната вече Добруджа, заедно съ които то е готово да изпълни дълга си до край за благоденствието на обединеното Отечество.

Азъ съмъ щастливъ да Ви поздравя отъ името на Централното Управление на Съюза и отъ тона на всички съюзени запасни офицери въ България съ щастливото събитие, на което днесъ ние сме свидетели; да бжде благословено вашето знаме, да ви донесе то още по-голѣмо шастие, да празнувате подъ неговата свѣтка още по-радостни събития, които немиуемо ще дойдатъ, като следватъ пътя на дълга: вѣрна служба къмъ Царя и Родина, готовностъ за саможертва за благоденствието на българския народъ и на Велика обединена България.

Христо Стефановъ

по случай 10 години отъ трагичната му смъртъ и откриване паметната му плоча

Изминаха десетъ години откакто подла и наемническа рѣка покоси живота на една отъ най-свиднитѣ рожби на Добруджа — видниятъ добруджански деецъ и сенаторъ — Христо Стефановъ — единъ отъ най-ярнитѣ избрани водачи на поробена тогава Добруджа.

Днесъ, когато Добруджа изживява сладостта и опиянието на своята дълго блѣнувана свобода, признателнитѣ ѣ синове прекланятъ глави предъ свѣтлата паметъ на вѣчно живъ

Вседобруджански народни тържества

Комитетътъ по провеждането на вседобруджанскитѣ народни тържества въ Добричъ е издалъ специална програма по тия чествувания и тържества. Днесъ ще стане тържественото откриване на спортния народенъ съборъ на игрището съ приветвена речъ отъ покровителя на събора м-ра на вътрешн. работи г-нъ П. Габровски. Ще бждатъ демонстрирани разни спортни игри, следъ което ще се състои крайната среща за Царската купа между сп. клубове А С 23 (София) и Напредъкъ (Русе).

Утре 4 того ще заседава конференцията на спортнитѣ деятели на Добруджа за учредяване на Добричката спортна областъ. Следъ обѣдъ ще има народни хора и ще бжде изнесенъ мачъ между градскитѣ тимове на Варна и Силистра.

На 5 того полагаане на паметната плоча на ХРИСТО СТЕФАНОВЪ. Следъ обѣдъ финаленъ мачъ между градския тимъ на Добричъ и победителя отъ мача Варна — Силистра.

Следъ тържествената вестника ни ще излѣзе въ специаленъ брой — въ статии, снимки, репортажи и по пълни подробности по тия тържества.

Четете вестникъ „Добруджанска ПОЩА“

Добруджанци! Четете Важиятъ защитникъ в-къ „Добруджанска поща“.

Вчера, днес и утре

Добруджанската годишнина

На 21 септември миналата година добруджанци за пръв път празнуваха Възраждането на Свободата.

Това радостно събитие позволява да се направи един преглед на изминатия път, който се откроява пред нас. Така един разпорък ше ни улесни да се извлече трайна поука от миналото, и да добием зрява усъет за цената на свободата, която е по-скъпа от нашите зеници.

Само преди една година равната и плодородна добруджанска ширь бѣ покрита сѣ ямурлука на робството.

Така ли е днес? Това най-добре ще кажат добруджанци. Тука сега кипи живот и творчество въ радостен труд. Редом сѣ навлизането на българските войски следча дълги камионни колонии и цѣли владения, пълни сѣ храни, продукти и поживнина. Цѣли дружини пълзнаха да приберат и складираат необраната царевица, слънчогледа и пр., а тракторните бригади хвърлиха десетки точове зимица въ пазвите на златна Добруджа за нова реколта. Банките широко отвориха своите каси. Безлихвените заеми улесниха бързото и евтино сдобиване сѣ добитък, инвентар и пролѣтни семена, затова пълни сѣ сега добруджанските хамбари сѣ храни за родната храбра войска. Дале Бог и фуражни храни въ излизатъ.

Бригадите парцелираха земята и дворните мѣста, като оземлиха преселниците северно-добруджанци, а така също и мѣстните малоземлени и безземлени. Усилено се крачи към строежъ на къщи, за да не свари зимата никого безъ покривъ. Наредъ сѣ държавните грижи българската община прояви сѣ най-голямъ размахъ стопанско, просвѣтно и благоустрйоствено творчество. Наредъ сѣ това населението се радва на бърза, честна служба и укрепява върѣта си, че държавата ни се крепи на здрави основи. Много села, паланки и градове още това лѣто се украсиха сѣ великолени, обори и пр.

Нашите грижи за утре. Ето въпроса надъ въпросите за благо на сѣщата ни Родина. Днесъ, когато ювяватъ два свѣта на смъртъ и на животъ, въ който си даватъ сражение лѣжедемокрацията и правдата, малките държави не бива да се напечяватъ че може да измѣнятъ хода на събитията. Тѣ, обаче, иматъ священното право и задължение да преценятъ на коя страна тегне прамото и добре разбирания интересъ. Затова ония народи и тѣхни уп-

Първа българска парна химическа, бояджийска и телавичар. ф-ка „ПРОГРЕСЪ“
Б-ю Хр. Бояджиевъ
Попово-Теодосиево
Телефонъ № 68
Тепане и боядисване всѣкакви домаш. платове и прѣжди.

Внимание! Жители на Добричъ, Балчикъ и Каварна, най-финни и здрави кошничарски мебели, кошове, легла за бебѣта и други кошничарски издѣлия ще намирате винаги на складъ при кошничарската работилница Б. Янаудовъ ул. „27 юлий“ № 36 — Варна — варненци, вие знаете това.
Запомнете фирмата!

ЧУИТЕ ГОВОРА И ПЪСЕНЬТА НА СВѢТА чрезъ свѣтовната марка радиоапарати
Телефункенъ!
Представители;
Сапунаровъ & Имаретски
ДОБРИЧЪ, на Шадравна.
Телефонъ № 80.

равници, които приеха английските гаранции отдавна сѣ прегазени и заличени отъ свѣтовната карта, защото не разбраха, че английска гаранция значи самоубийство. Човѣкътъ е самковачъ на своята сѣдба. Нашата сѣдба е повѣрена на доста мѣдъръ и очитенъ новачъ. Това е нашия любимъ Царъ Борисъ III, който единственъ отъ владетелите на сѣтта ни държи далечъ отъ крѣвѣвата баня и пѣзи народните сили за защита Родината, ако потрябва.

Сѣ упоритъ трудъ желѣзна дисциплина, сплотеностъ и единение, драговолио изпълнение наредбитъ на официалните власти, ние ще стигнемъ желанието възходъ. Да презремъ южните похвати сѣ мерзкы изчадия, които лѣятъ крокодилски слѣзи, не за наше благо, а да увеличатъ своите богатства за сѣтъка на изстрада и до сега България. Да не се подаваме и на тѣхните агенти, които тайно между насъ разнасятъ лѣжитъ на радио Лондонъ и Москва. Така най-добре сѣ въра въ по-щастливи бѣднини ще изпълнимъ своя граждански и отечественъ дългъ спрямо Царя и Родина.

Да прѣбже Велика и благоденствающа България отъ тихия Дунавъ до Бѣло-море и отъ Черно море до Охридъ синь...

Асенъ Гранджевъ, кметъ.

Размѣнени телеграми

между Дворца и Вултурешка община, Балчишко, по случай именния денъ на Престола наследника Кн. Симеонъ Търновски.

Асенъ Гранджевъ, общ. кметъ Вултурешки, Балчишко

Искрено благодаря Вамъ ина населението отъ общината за любезните честитки и пожелания по случай Именния денъ на Престола наследника. ЦАРЯ.

София, Дворецъ, Царя Ваше Величество,

Отъ мое име, земеделските стопани, общинския персоналъ, и учителството сѣ учащата младежъ отъ Дуванъ-ювасѣската община, моля, благоволете да предадете на Височайшия Ви Синъ и нашъ любимъ Престола наследникъ Князь Симеонъ Търновски най-сърдечни честитки и пожелания за свѣтло бѣдше, а Вамъ дълголетствие за величието на България.

Кметъ Асенъ Гранджевъ

Представителство СИМЕНОВЪ
Ел. инж. Асенъ Симеоновъ
Електр. материали, мотори, електрически хладилници, радио апарати и др.
ПЛЪВЕНЪ
пл. „Свобода“ 32 — Телефонъ 282

Машиненъ складъ „БАЛКАНИЯ“
Сѣбир. Д-во
ПЛЪВЕНЪ
Телегр.: „БАЛКАНИЯ“
Телефонъ 217
Пощ. чекова с/ка № 2668

„ПОДКРЕПА“
МЕТАЛОТЕХНИЧЕСКА
КООПЕРАЦИЯ ЗА
ОБЩИ ДОСТАВКИ
Магазинъ „Царъ Симеонъ“ 27
ВАРНА

Ив. П. Даскаловъ & С-ие
Комисииона-експедиция
представителство
ВАРНА
Телегр.: Даскаловъ — Варна
Телефонъ 21-58

Братя Бояджиеви
химическо чистене
парно гладене
Вълна „Брастай“
гр. ПЛЪВЕНЪ

Соня Вичева

Добруджанката въ творчеството на ЙОРДАНЪ ЙОВКОВЪ

Како всѣки роденъ писателъ Йорданъ Йовковъ познаваше творческите си възможности и ги насочи тамъ, отдето можеше да черпи най-живиятени сокове за белетристичните си творби. Това, което подкупва и се налага отъ прѣвъ погледъ у този нашъ писателъ е простотата, искреността и дълбоко познаване на нѣщата, за които пише. Никжде Йовковъ не е изкуственъ не маниерничи, и никога, което е също особено ценно и рѣдко качество, не изнасяла творческата си природа. Йорданъ Йовковъ се приема у насъ най-вече като битовъ повествователъ. Углубимъ ли се, обаче, въ творчеството му откриваме дълбоки и вѣчни общочовѣшки елементи, откърмени отъ единъ свежъ наивитетъ. Социалното у този белетристъ не крещи, а безшумно прониква до съзнанието на читателя.

Йорданъ Йовковъ е едновременно реалистъ и романтикъ. Интересно е съчетанието на тѣзи две творчески противоположности у него. Реализмътъ на Йовковъ никжде не стига граници въ суровия натурализъмъ, а романтиката му дори и въ легендата никога не губи спойката си сѣ живия животъ. Този писателъ притежава тѣй рѣдкото творческо чувство да приближи небето до земята, или по право да възвиси последната до сините сфери на идеала, на илюзорното. Въ неговия разказъ действителността и мѣража се догонватъ, сливатъ се и читателятъ заживѣва въ хипнозата на единъ новъ свѣтъ, колкото върне, толкова и приказенъ.

Творчеството на Йорданъ Йовковъ е равно, праволинейно и богато като тучните угари на неговата плодна родина. То е спокойно, тихо като класицизма. Основна негова черта е лиричния обективизъмъ. Йорданъ Йовковъ е въ едно и също време поетъ и епикъ. Сѣ голѣма любовъ сѣ звѣната пѣсенъ на душата си, той нарича неповторими картини изъ българската, предимно добруджанската природа въ чито рамки, сѣ спокойствието на родения повествователъ, вклучи и живия човѣкъ.

Дълбокъ и многотоменъ е словестниятъ даръ, който Йорданъ Йовковъ ни завеща. И време трѣбва, за да бѣде прочуенъ откъмъ всичките му страни. Най-напредъ сѣ необходими десетки страници, за да се разгледа всеобхватно първичната прелестъ на Йовковото българско село.

Класикъ въ описанията на родната природа, Йовковиятъ стилъ къмъ античното еяро отразенъ и при обрисовката на героите му. Той винаги раздѣля последните на хубави и грозни творческите му предпочитания и симпатии сѣ почти винаги на страната на първите. „Нѣма по-голямъ даръ отъ хубостта“, — казва Сали Яшаръ, единъ отъ героите му въ „Пѣсенъта на козелата“.

Жената, като носителка на тази всепобеждаваща и опасна хубостъ, заема едно отъ централните мѣста въ творбите на Йорданъ Йовковъ. Цѣла галерия отъ увеличени женски об-

рази пѣстрятъ страниците на Йовковата белетристика: Сарандовица, Албена, Антица, Нона и много други.

Преди да бѣже националенъ, Йорданъ Йовковъ е регионаленъ писателъ. Като едъръ ел-

мазъ блести въ страниците на белетристичните му творения, плодната земя на златна Добруджа. Никой нашъ писателъ не е така всестранно обгърналъ топлинѣт синури на добруджанския край, въ страниците на никого не срѣщаме така вѣрно доловенъ първичния животъ на нейните волни синове и дѣщери. Сѣ пишната багра и пластичния усетъ на родния белетристъ Йорданъ Йовковъ ни завеща галерия отъ чудно хубави и сочни образи на жени добруджанки: — тѣ всички, покрай рѣдкия си физически чаръ, притежаватъ сочната своенравна психика на хора родени и израсли близо до природата. Тѣ иматъ свой мораленъ мѣрникъ, свои лични етични норми, продиктувани отъ близналата жизненостъ на горещо пулсиращата имъ крѣвъ. За нѣкой отъ Йовковите читатели, които осждаатъ всѣка по-сѣмла проява, нѣкои отъ героините на Йорданъ Йовковъ не отговарятъ на тѣхната мѣрка. Това е неоснователно. Сарандовица, Албена, Антица и дѣщеря й Нона сѣ обрисувани като примамливи, силно съблазнителни жени, които държатъ и направляватъ жизнената сѣдба на редица герои — пленници на чисто жизнения имъ чаръ. Каква възшеба, притегателна сила притежава Сарандовица отъ „Вечери въ Антимовския ханъ“. А същевременно колко дейна, здрава и непоколебима е нейната душа. Такава е и Антица и дѣщеря й Нона отъ „Чифликътъ край границата“. Дори въ образа на мъртвата Антица сѣ сложени ярки социални черти. Дори най-сѣмлата — Албена — колко симпатична е сѣ своето примитивно кокетство и желание да се хареса на всички!

За да се разбератъ както трѣбва Йовковите героини, трѣбва да се вникне дълбоко въ тѣхния първиченъ животъ, въ импулсите вложени отъ волната природа само тогава читателятъ може да се сблъхне отъ Йовковия античенъ култъ за могъществото на женската хубостъ.

Но не е само физическата примамливостъ на жената, която вдъхновява перото на този голѣмъ добруджански писателъ. Въ военните му разкази образътъ на Шина — неуморимата и самопожертвувателна добруджанка, която сѣ кобилица на рамо отива до самата бойна линия, е също така класиченъ и неповторимъ, и закрѣгля образътъ на добруджанката, който е живѣлъ въ душата на Йорданъ Йовковъ и е намѣрилъ богато въплъщение въ негово творчество.

Ив. Цочевъ & С-ие
СОФИЯ
ул. Пиротска № 3.
Фабрика за бон лакове и безиръ

В-къ „Добрудж. поща“
рекламира най-добре въ Добруджа.

Кои преселници ще получатъ семена за посевъ. Нареджането на Дирекцията Хранизнасность до всички кметове

Въ изпълнение XXXI постановления на министър съветъ отъ 6. IX. 1941 г., сѣ което се нарежда на Дирекцията хранизнасность да продава семе на стопаните — преселници отъ Северна Добруджа, които не сѣ успѣли да засѣятъ миналата година есенни посѣви, по списъци, изготвени отъ общините и заверени отъ околийските агрономи, Дирекцията на хранизнасность нарежда:

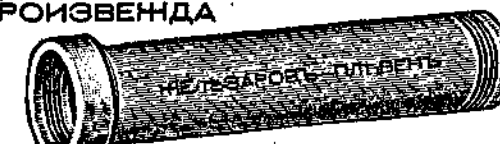
1) Общинските кметове да изготвятъ списъци на нуждающитъ се лица удостоверяване по дадения имъ образецъ.

2) Тѣзи списъци — кметовѣ взематъ грижата — да се проверятъ и заверятъ отъ околийските агрономи.

Въз основа на тѣзи списъци, кметовѣ издаватъ на нуждающитъ се лица удостоверение по дадения имъ образецъ.

БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО Д-ВО
Пощенска кутия № 338
СОФИЯ
Телефонъ 2-02-58 6 Септември № 1
Шведски дробинкови и ролкови лагери.

Районния Земеделски Кооперативенъ Синдикатъ „Общъ Подемъ“ Провадия обединява 60 кредитни кооперации сѣ дълговъ капиталъ 4,710,673 лева и фондове 30,654,732 лева. Синдиката притежава соловарна фабрика на гара Мирово сѣ капацитетъ 60,000 кгр. денонощно и отдѣли за меденъ карбонатъ, сода за пране и инсталация на конопъ. **Представителства Варна и с. Вълчи-Долъ Синдиката**

КАМЕНИНОВИ ТРѢБИ
ОДОБРЕНИ ОТЪ М-ВОТО НА БЛАГО-ВОТО ЗА
КАНАЛИЗАЦИИ И ВОДОПРОВОДИ
ПРОИЗВЕВЕНДА

ФАБРИКА
НЕЛЪЗАРОВЪ-ПЛЪВЕНЪ
СКЛАДОВЕ ВЪ ВСИЧКИ ПО-ГОЛѢМИ ГРАДОВЕ ВЪ ЦАРСТВОТО
СКЛАДЪ ВЪ СОФИЯ
ул. „Царя Йованъ“ 14. ТЕЛЕФОНЪ № 2-18-89.

Акц. Д-во „БР. МИЛЧЕВИ ВАРНА
Производство и търговия сѣ вина и спиртни питиета на едро
Представителство на ТЪРНОВСКО ПИВО
За телеграми: БР. МИЛЧЕВИ Телефонъ 24-79

Никола Торбовъ
Колониалъ и тютюнъ на едро и дребно.
ПРОВАДИЯ
Телефонъ № 12.

Илж. хим. Джанаковъ & Овчаровъ
Фабрика и рафинерия за финни масла
Провадия.
Телефонъ № 22.

„ТРАНСБАЛКАНИЯ“
1 Бълг. А. Д-во за МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСПОРТИ
седалище **СОФИЯ**
ул. Сердика № 18
Представители: Бургасъ, Варна, Русе, Ломъ и въ всички по-големи търг. центрове въ странство.
Телегр.: Трансбалканния. Телеф.: 2-15-22, 2-15-23, 2-15-25

По следите на епохалната пѣсень „О, ДОБРУЖАНСКИ КРАЙ“

Ролята на една проста, но вдъхновена пѣсень, която крепи душите и волиите отъ двете страни на границата и най-силно изрази възрастта ни въ свободата, която пакъ ще грѣйне и грѣйна надъ Златниятъ Добруджански полетъ

Ал. Кръстев — композиторът автор на „О, Добруджански Край“.

Сега, когато чествуваме годишнината отъ освобождението на сѣкия наши роденъ край — Добруджа, тъй хубаво възпѣта отъ нашия народенъ композиторъ Александъръ Кръстевъ и поета Любомиръ Бобевски, станала националенъ химнъ на тоя край, съ възторгъ си спомняме ония героични моменти, които преживѣхме преди една година при реокупацията на тоя край отъ нашата храбра войска. Ще направимъ единъ бѣгълъ погледъ върху тържеството на дая пѣсень.

развиващ се въ цѣла епоха. Нѣма съмнение, че популярността си тая пѣсень дължи, преди всичко, на своята вдъхновена музика, близнала за пръвъ пътъ въ душата на Ал. Кръстевъ

Той пръвъ е почувствувалъ творческа потребъ отъ една пѣсень, въ която да се излѣе народната мъжа по поробена Добруджа, да се възпѣятъ нейните красоти и най-после и най-силно да се изрази възрастта ни въ свободата, която пакъ ще грѣйне надъ златниятъ добруджански полетъ. Този последенъ елементъ на пѣсеньта бѣ нуженъ колкото намъ, на свободните българи, толкова, а може би и много повече на ония, които останаха отвѣдъ черната граница на населението. Проститѣ думи и вдъхновената музика на тая пѣсень допаднаха на народа — той я пое като своя изповѣдь и тя зае първо мѣсто въ неговия пѣсененъ репертуаръ, редомъ съ „Хаджи Димитъръ“, „Хубава си моя горо“ и „Мила ролчино“

(Г. Константиновъ).
В-къ „Зора“: Пѣсень-изповѣдь, пѣсень-обетъ когато множество еднородно пѣе пѣсень, изпълнението се превръща въ общественъ актъ, придобива внушителностъ на обредъ, нараства до тържествена клетва. За това и народни пѣсни отъ тозъ родъ сѣ народни

сдружения въ Варна, отпечатва се запѣва се отъ народа, залива земята ни.

Презъ 1916 год нашитѣ храбrecи съ тази пѣсень победоносно потѣта по родна Добруджа и съ нея наново предизвикаха сѣлзи — сѣлзи на радостъ и признателностъ у свободните си сънародници. И тѣ, добруджанците, заживяватъ съ нея, чувствуватъ я като родна стрѣха, възвѣждатъ я до своя светиня.

Това се ознаменува най-тържествено въ Добричъ на 3 септември 1971 г. Въ този денъ, по покана на мѣстния „Комитетъ на свободата“, духовенството начело съ приснопаметния дѣдо Симеонъ, военни и граждански официални лица, представители на културни и стопански организации, катедралниятъ хоръ, подъ диригентството на г. Ал. Кръстевъ и флотския оркестъръ пристигатъ отъ Варна съ-специаленъ влакъ. На гарата е приготвено великолепно-празнично посрещане. Но при пристигането на влака, когато Хорътъ и Музиката подемагъ „О, Добруджански Край“, възненитето на народа избива въ взаимни прегръщания и въ „Ура“ презъ сѣлзи, подсича гласоветъ на хориститѣ, осуетява приветственитѣ слова. Най-после се устройва шествие до църквата и военното гробище.

Въ вечерния концертъ почти

Легендарния синъ на равна ДОБРУДЖА

Стефанъ Караджа

Бедниятъ и простъ по-рано овчаръ отъ село Медвѣнъ Захари Стояновъ, ни остави книга „Четитѣ въ България“, написана по сведенията на останалитѣ живи 7 души отъ четата, мичала Дунавъ при Свищовъ, и дала четири героични сражения съ турцитѣ презъ 1868 година, както и отъ ржкописа на Бачо Киро Петровъ, и възкреси борбата на Караджата; Ботйовъ и Вазовъ го възпѣха въ пѣсни, а Змей Горанинъ въ романа си „Дунавътъ тече“, възслави неговата велика смъртъ.

Но само това ли е? Какъвъ е неговиятъ животописъ? Мѣлчи ли далечното минало? Не разказватъ ли биографи, лѣтописци за живота и смъртта му?

Преданията и легендите не напѣватъ ли нищо, народнитѣ пѣсни не сѣ ли записани, ржкописи за него не сѣ ли оставени?

Легендарниятъ Тулчански войвода и великъ български революционеръ Стефанъ Караджа не бѣ обикновенъ българинъ. Потеклото му води отъ видни и прочути боляри и князе. Потомъкъ на князъ Момчила отъ Тракия и Бѣломорието на Бимбелитѣ, Бѣленскитѣ войводи Факия, на храбрия Никола Узунъ отъ Ичме, на юначния Никола Боляринъ, на Войнеганинъ при Виена, на Маринчо Страшния отъ Полтавския бой. Неговитѣ дѣди бѣха другари на Инже войвода, който се опѣлчи срещу ордата на Кара-Феиза, най-върлия кърджалия отъ страшнитѣ кърджалийски и даалийски години.

Той не става пазвантинъ на Тулча,

за да отплаща само за изгорѣлия джукънъ на зетъ си отъ турцитѣ, той не показваше само своята сила, като издигаше на високо най-тежкия предметъ и излизаше на борба да надвие най-силния борецъ между борцитѣ, Караджата бѣше символъ на българския духъ. Тоя духъ се прояви и предъ Раковски въ легията му преди бомбардирането на Бѣлградъ на 16 юлий 1862 година, и като хъшъ по балканитѣ и като пратеникъ да

убие въ Търново грѣцкия владика, за да вземе българската патриаршеска корона и въ четата на Панайотъ Хитовъ и Желю войвода, и въ Пловдивско, гдето прави проучвания за устройство на революционни гѣтѣ, да, и като организаторъ на бунтовното движение презъ 1867 година.

Въ Северна Добруджа легендарниятъ български войвода Караджата. Явряниятъ другаръ на Хаджи Димитъръ, следъ несполучливитѣ опити съ четитѣ на Панайотъ Хитовъ, Филипъ Тотю и дѣда Желя, запаленъ отъ революционния огънь, загорѣлъ отъ жаждо за самопожертвуване, е знаелъ, че не разбира на логиката водятъ народитѣ, а магнетизмътъ на възраването и въодушевлението и затова уми-

ра за идеята си. Паметни сѣ неговитѣ думи въ Търновския затворъ казани за Инжето на турския паша: „Името Инже за пръвъ пътъ чувамъ, а него сега виждамъ, ако го видя още единъ пътъ, ще стане два пъти. Азъ не мога да клеветя хората, защото взехъ пушка не да клеветя, а да дири правдинитѣ си. Този човѣкъ виждамъ за пръвъ пътъ и не мога да кажа нищо за невината рая“.

После той каза на своя другаръ и борецъ Инжето своя заветъ: „Вие недейте забравя не-ставленитѣ на Раковски и не се отчайвайте; бждете мъжествени и не оставяйте да загине свитата борба за свободата Сбогомъ, Инже!“
Звезделинъ Цоневъ.

„СЕРЕАЛЪ ЕКСПОРТЪ“ А.Д.

ЗА ТЪРГОВИЯ И ИЗНОСЪ НА ЗЕМЕДѢЛОКИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ.

СОФИЯ, ул. Алабинска 35.

За телеграми: БУЛГРЕНЪ

Телефони: 2-60-99, 2-07-10.

Книгоиздателство ХЕМУСЪ А.Д. — София

ул. Солунъ 2. Пош. чекова сметка 607. Тел. 2-22-94

ИВАНЪ ВАЗОВЪ

ИЗБРАНИ СЪЧИНЕНИЯ—12 тома, редакция и коментаръ на проф. М. АРНАУДОВЪ

За пръвъ пътъ имаме едно критично подредено и луксозно отпечатано издание на народния поетъ:

- Томъ I. Лирика
- Томъ II. Лирика
- Томъ III. Поема
- Томъ IV. Повести
- Томъ V. Разкази
- Томъ VI. Живописна България
- Томъ VII и VIII. Подъ игото—романъ
- Томъ IX и X. Нова земя — романъ
- Томъ XI. Светославъ Тертеръ
- Томъ XII. Драми: Бориславъ и Кѣмъ пропасть.

Всѣки томъ струва по отдѣлно 60 лв. Но който купи 12-тъ, ще ги има не за 720 лв., а за 600 лв. Подвързани 12-тъ тома по отдѣлно въ здрава и красива подвързия цѣла въ платно 800 лв.

ПЕТЪРЪ КОВАЧЕВЪ А.Д.

ПРОВАДИЯ

Гатерна инсталация и Складъ на ЛОНГОЗКИ твърди материали.

Складъ отъ ВИНА, СЛИВОВА, КОНЯЦИ,

Телефонъ № 63.

Съобщаваме на клиентитѣ си отъ Добричъ и околнитѣ, че се подготвямъ за новия гроздоберъ и въ скоро време ще имаме нови вина

Акционерно Д-во „ЛЕНЪ“

ПРОВАДИЯ

Конопено-ленено предачница

и тъкачна фабрика

Телеграми: „ЛЕНЪ“

Телефонъ № 31.

„ЕЛЕКТРА“ АКЦ. Д-ВО

ФАБРИКА ЗА ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ И ТЕКСТИЛНО БОЯДЖИЙСТВО

ПЛѢВЕНЪ Тел. № 229

Произвежда

всички видове памучни пренди—натурални, избѣлени и боядисани търговски и индустриални.

ГУМЕНА ФАБРИКА „БОТУШЪ“

Събирателно Д-во — „ПЛѢВЕНЪ“

Произвежда

всички видове ГУМЕНИ ОБУВКИ

Телерг: Ф-ка БОТУШЪ

Телефонъ № 120

Пощенска чек. ск/а 2942

Рекламирай чрезъ в-къ „Добруджанска ПОЩА“

Равната хлѣбородна добруджанска степъ

В-къ „Слово“: Свидна българска земя! И до днесъ не мога да си обясня голѣмата популярностъ на пѣсеньта „О, Добруджански Край“, но съмъ увѣренъ, че следъ дълги години поколѣниата ще издигнатъ паметникъ нѣкъде на нейнитѣ автори: Ал. Кръстевъ на музиката и Люб. Бобевски на текста. Цѣли двадесетъ години химна на Добруджа напомняше за широката равнина между Дунавъ и Черно море и въ тѣзи прости, но тържествени звуци на пѣсеньта, сякашъ се излѣ цѣлата болка на българската душа по изгубенъ край. И все пакъ си мисля: и най-гениалната музика, най-съвършенната поезия не би могла да засѣгне толкова много струни отъ народната душа, ако е нѣкакво кабинетно създание, дѣло на „чистото изкуство“, откъснато отъ нашата груба българска действителностъ.

Може нѣкой да не харесва, нито текста, нито музиката — това нѣма значение. Тѣй можѣ и тѣй изрази нашия народъ своята мъжа! А голѣма бѣше тя. Защото южна Добруджа е най-българска отъ всички български земи, та за това откъсването ѝ отъ България се почувствува тѣй болезнено, сякашъ живо човѣшко месо отрѣзаха отъ тѣлото ни. . . .

В-къ „Утро“: „О, Добруджански Край“! Ролята на една проста, но вдъхновена пѣсень. Г-нъ проф. Ст. Брашовановъ писа неотдавна въ в. „Зора“, какъ се е явила преди четвъртъкъ въкъ вдъхновената наша пѣсень за Добруджа. Той нарече правдиво тая пѣсень епохална, защото рисуваше единъ животъ,

светиня. Безспорно такава светиня за насъ е пѣсеньта „О, Добруджански Край“. Всѣко българско сърдце не веднажъ е изпитвало това до болка! Но тази пѣсень за насъ е светиня и поради своята история. Ето какъ възниква и заживява тя, споредъ данни отъ компониста и Александъръ Кръстевъ пенсионеръ-учител по музика въ Варна.

Следъ като севернитѣ ни сѣседи завзеха южна Добруджа презъ 1913 г., народната болка презъ пролѣтѣ на 1915 г. така силно развълнува душата на известния нашъ пѣсененъ компонистъ Ал. Кръстевъ, тогава още гимназиаленъ учител въ Варна, че той съ обширно прочуствено писмо моли народния стихотворецъ Люб. Бобевски въ София да му стѣмки текстъ за добруджанско пѣсень. Последниятъ бързо се отзовава съ днешнитѣ стихове „О, Добруджански Край“, а Ал. Кръстевъ изъ непосредно вдъхновение ги облича въ днешната имъ музика. Кѣмъ края на мѣцъ априлъ 1915 год. Варненскитъ Катедраленъ Хоръ изпълнява за пръвъ пътъ тази пѣсень, при съпроводъ на Флотския оркестъръ подъ диригентството на компониста, въ началото на единъ благотворителенъ концертъ въ града Знаменателно кръщение: плачътъ на добруджанци тѣй се заглушава отъ громкото въодушевление на братята изъ свободното отечество, че пѣсеньта се веднага повтаря и потрета, а въ края на концерта отново изслушва на крака! После това добруджанската пѣсень бързо се преписва и разучава отъ всички вокални и инструментални

се повтаря станалото на гарата. Тогава и Ал. Кръстевъ преживява възрожденно чествуване съ приветствия, вънѣцъ и споменъ — диригентска прѣчка съ посвещение отъ 4. IX. 1917 г. Тогава участвуватъ и германски офицери съ искренъ възторгъ и многократно „Хохъ“ за приобщаването на Добруджа къмъ Майката Отечество. . . .

Последваха черни години за Добруджа и България. . . . Но „О, Добруджански Край“ крепи душитѣ на волиитѣ и отъ двете страни на границата. Защото за българина тя е вече пѣсень-обетъ! Проф. Ст. Брашовановъ. За да завършимъ нашата следа ще помѣстимъ и телеграмата, отправена г-ну Ал. Кръстеву при настѣпване на нашитѣ войски въ Добруджа. Варна, Ал. Кръстеву.

Добруджанската организация въ България моли своя почетенъ клень да приеме изрза на най-възторжена признателностъ за заслугитѣ, които имате като авторъ на добруджанския химнъ възпиталъ поколѣния въ любовъ къмъ Добруджа, освобождението на която бѣ подхранявано и осъществено съ огъня на [Вашата Божествена Мелодия! Председателъ: Анг. Стояновъ, секретаръ: Аспарухъ Айдемирски.

Така покидна, цѣвна и плоди освобождението на Добруджа тая вдъхновена пѣсень. Хвала и честъ на нейнитѣ творци! Върваме, че добруджанци ще сумѣятъ да дадатъ заслужената награда на тия скромни ратници въ изграждане освобождението дѣло на Златна Добруджа.

ИДЕИ, ФАКТИ И ОЦЕНКИ

Изменение и допълнение на наредбата за възвръщането на отнетите земи на български поданици от южна Добруджа

Министерския съвет съгласно постановление на заседанието си от 2. VII. 1941 г., публикувано в Държ. в-к брой 145 от 5. VII. т. г., е направил следните изменения и допълнения в наредбата посочена по-горе:

1. Първата алинея на § 1-ви, която бѣ редактирана така:

§ 1. На всички българи, бивши и сегашни жители на южна Добруджа, които и през време на румънското владичество, сж останали бълг. поданици, и на които сж отнети (конфискувани или секвестрирани) от румън. държава полски имот, недвижими имоти, връщат се от земята, сж които държавата разполага, по силата на Крайовската спогодба, пространство равно на дѣл 3-ти (2/3) от отнетите им земи, — се изменя така:

„На всички българи, български поданици, на които, поради качеството им бѣлг. поданици, сж отнети (конфискувани или секвестрирани) от румън. държава полски имот, недвижими имоти, които сж притежавали в южна Добруджа, връщат се от земята, сж които държавата разполага, по силата на Крайовската спогодба, пространство на 2/3 от отнетите им земи“.

Следователно, А. премахва се условието да бѣде възвръщаната земята на бѣлг. поданици, които сж били „бивши и сегашни жители на южна Добруджа“. Достатъчно е просителя да е бил нѣкога жител на южна Добруджа, собственик на земята, без да се е завърнал и заселил пакъ въ пределите на тоя край на Царството.

Б. Преди се искаше като условие, щото отнемането на земята да е станало по причина, че нейния собственик „е останал бѣлг. поданик“, като сега се изисква само отнемането на земята да е станало, поради качеството му на бѣлг. поданик, независимо от това, дали е останал по нататък като бѣлг. поданик. Този случай е много рѣдък, за да не кажа само единствен въ южна Добруджа, при който земята, нѣколко десетки хиляди хектари, бѣ секвестрирана като такава на чужди поданици, обаче, впоследствие секвестра бѣ вдигнатъ, като имота се намѣри не ликвидирани вследствие секвестра, обаче, експроприранъ, като се повърнаха приходите от секвестрираните имоти, нѣколко милиона, обаче, имота бѣше вече експроприранъ и раздаденъ

на колонистите, понеже процесът по влигането на секвестра продължи близо 15 год. Моли-тели бѣха признати, че сж румънски поданици до 15. IX. 1940 год. Обаче, този имот не бѣше нито конфискуванъ, нито ликвидиранъ, като секвестриранъ. За случаят се заведе процесъ за сто милиона предъ рум. сѣд. власт, като изключителенъ случай, който остана висшъ, струва ми се, уваженъ въ първата инстанция по сжщественостъ.

В. Подчертава се пакъ дебело, че отнемането трѣбва да е станало чрезъ конфискуване или секвестриране, а не по други начини, следъвателно, и чрезъ експроприране. Казвамъ — подчертава се дебело, защото, следъ разясненията, които като логично заключение, дадохъ компетентните власти отъ ю. Добруджа, които ще прилага тая наредба, и следъ разясненията и въ печатъ, се посочватъ пакъ само тия два способа на отнемане: конфискуване — отнемане безвъзмездно, както се разясни това въ статията ми печатана въ в. „Добр. гласъ“ бр. 473, — и секвестриране, — разбира се отнемане пакъ безвъзмездно чрезъ ликвидация на имота, (а не само секвестриране), при която ликвидация равноценността на имота е вѣща безвъзмездно отъ държавата. Ако отговорните фактори имаха намѣрение да повърнатъ и експроприраните земи, биха го казали поне сега, това не стана, защото, може би, отъ превода на рум. закони, който се върши въ вѣщното м-ство, които сж били въ сила до 15. IX. 1940 год., се е узнало, че истинските мотиви на рум. закони за експроприацията на селските имоти, сж главно социални, край тия отъ народностенъ характеръ. Че при експроприацията се възмездваше експроприацията, като нѣкои даже отъ тия експроприирани си получиха и опредѣлената отъ комисията равноценност на имота.

Първата наредба по експроприацията на селските имоти стана съ указа-законъ отъ 15. XII. 1918 год., публикуванъ въ Д. В. бр. 214 отъ 15. XII. 1918 г. Втората наредба по тая материя бѣ направена съ указа-законъ отъ 16. XII. 1918 г., публикуванъ сж въ рум. Д. В. бр. 214 отъ 16. XII. 1918 год. Едва на 17. VII. 1921 г. се създаде „Законъ за аграрната реформа въ Олтения, Монтения, Молдова и Добруджа“ (старото

цѣлостно пространство на абсентистите (отсъстващи, били тѣ ром поданици — бел подписавши). Въ тая категория влизатъ всички собственици, които въ тия последни 5 години сж били непрекъснато обложени съгласно специалния законъ на даденъ земенъ данѣкъ. Въ тая категория сжщо влизатъ и всички собственици, безъ огледъ на тѣхната повѣрхност, които сж били дадени подъ наемъ и обработвани чрезъ наематели непрекъснато между 23й априль 1910 г. и 24. IV. 1920 год. Изключватъ се чифлиците дадени подъ наемъ отъ родители на тѣхни деца, съ автентични актове и съ актове съ достовѣрности, отъ историйци на малолѣтните или запряжените, отъ сѣлб. секвестъръ, чифлиците на жените, на публичните чиновници и на военните;

Понеже законъ за аграрната реформа указани всички разпорѣби на ята по ранши укази-закони по експроприацията, като ги повториха, то отъ двата указа ше посоча само това постановление отъ тѣхъ за което се помена само за законъ, безъ да го повтѣря, дословно, а това е разпорѣждането на чл. 1. 3 отъ указъ-законъ отъ 15. XII. 1918 г. и чл. 6 отъ втория указъ-законъ отъ 16. XII. 1918 г., въ които се казва:

„Обявява се още за експроприация едно пространство отъ два милиона хектара отъ работната земя на всички частни собственици, които иматъ повече отъ сто хектара работна земя“.

Дословните текстове на закона за аграрната реформа, които интересуватъ случая, сж следните:

Чл. 1. „Експроприиратъ се за народна обществена полза селските собственици, въ рамѣри и подъ условията, съдѣжавани се въ тоя законъ, съ целъ да се увеличи площта на сел. собственостъ за селяните, да се създадатъ общински пасища, както и за цѣлостния общъ животъ, икономически и културенъ“.

Чл. 2. Въ този членъ се посочва експроприацията на земята отъ 2 милиона, за които третиратъ цитиратите по-горе членове на двата укази-закони.“

Чл. 4. „Експроприацията засѣга само чифлиците или частъ отъ тѣхъ отъ сто хектара на горе, работна земя, който и да е тѣхния собственик, и на какъвто и да е юридическата правоспособностъ или характеръ на експроприирания имотъ, съ заключениата, предвидени въ този законъ“.

Чл. 7. Обявява се експроприирани въ цѣлостъ:

а) сел. собственици въ тѣхната цѣлостно пространство на поданиците на чуждите държави, било че сж чужди поданици по произходъ, било че сж останали чужди чрезъ женидба или другъ начинъ;

б) сел. собственици въ тѣхната цѣлостно пространство на абсентистите (отсъстващи, били тѣ ром поданици — бел подписавши). Въ тая категория влизатъ всички собственици, които въ тия последни 5 години сж били непрекъснато обложени съгласно специалния законъ на даденъ земенъ данѣкъ. Въ тая категория сжщо влизатъ и всички собственици, безъ огледъ на тѣхната повѣрхност, които сж били дадени подъ наемъ и обработвани чрезъ наематели непрекъснато между 23й априль 1910 г. и 24. IV. 1920 год. Изключватъ се чифлиците дадени подъ наемъ отъ родители на тѣхни деца, съ автентични актове и съ актове съ достовѣрности, отъ историйци на малолѣтните или запряжените, отъ сѣлб. секвестъръ, чифлиците на жените, на публичните чиновници и на военните;

в) Работните земи на Кралските стопанства, на „Селския домъ“ (Каса руала), на всички морални личности, публични и частни, институти, фондации и пр., даже ако тѣхните документи за образуване, дарение, завещание или всѣкакви други разпорѣдания подъ какъвто и да е титѣръ, биха предвиждали спрѣмо или по какъвто и да е видъ запрещение за тѣхното отчуждаване, или е било дадено друго нѣкакво специално предназначение. Градските и селските пасища, както и гор. земи и тия на училищата до 12 хект. не се експроприиратъ;

г) Имотите, които се ползуватъ съ титѣръ на ембатики, бесманъ, наследствено отдаване подъ наемъ и пр., били че сж посети съ плантации, насаждения, здания или не, било че сж разположени въ сел. или градски общини.

Сж и оставатъ унищожени по силата на тоя законъ, всички права или привилегии отъ всѣкако естество и отъ гдето и да произхождатъ (господарски заповѣди, решения и пр.), които иматъ собствениците или други лица, върху тия земи. Експроприацията се прави въ полза на ембатики (ембатики, бесманъ и пр. е единъ видъ право равно на правото на турското мирне върху единъ недв. имотъ — бележка отъ подписавшия).

д) Сел. земи, държани подъ наемъ отъ селение, обработвачи на земя най-малко 5 год. непрекъснато, ако си е поспорилъ на тѣхъ нѣща или сж по-

ЯНКО Л. ЗАНТОПУЛОВЪ

Инд. Акц. Д-во

Производство на медни, алуминиеви и други кухненски издѣлия

ВАРНА

Телефонъ 26-63

Телеграми: ЗАНТОПУЛОВЪ

Заводи ТОМА САВОВЪ

Производство: Сапуни, туткали, гресове, тахъни, парфюмерия и пр.

Собствено производство.

ВАРНА

Кантора Кн. Александъръ 8. — Заводи Индустр. катрталъ

Тел. 22 68

Тел. 25 19

Така сжщо фирмата закупува за нуждите на фабриката въ Варна неограничено количество негодни за ползна работа: КОНЕ, МУЛТА и МАГАРЕТА.

Минист. на търговията № IV. 33. 16883/1941
Минист. земедѣлията, гдѣлъ санитарно-ветеринаренъ № 20977/1941 г.

Плащане въ брой веднага франко Варна

ТЕКСТИЛЪ АКЦ. Д-ВО - ВАРНА

ЗА ПАМУЧНО ПРЕДАЧЕСТВО И ТЪКАЧЕСТВО

Придворенъ доставчикъ

Телегр. адресъ: ТЕКСТИЛЪ

Телефони: 29-21 и 29-22

Районенъ Кооперативенъ Съюзъ „СВЪБОДА“

Централа — ПЛЪВЕНЪ Телефони: 283, 315, 147

Клонове: ТРОЯНЪ Телеф. 15

ЛЕВСКИ Телеф. 5

Капиталъ и фондове — 8,500,000 лева

ИВАНЪ Д. ЧЕРВЕНОВЪ & С-Е

Колониалъ, нелѣзария на едро

ВАРНА - СОФИЯ

ул. Ц. Самуилъ 61

Телефонъ 21-90 Телефонъ 2-44-59

ФАБРИКА „КИРИЛЪ“ А. Д. - Варна

Клонъ Вжжарска фабрика — Пловдивъ.

Фабриченъ складъ въ София, пл. „Бански“ 6

Телефонъ № 2-14-78

Телеграфенъ адресъ: КИРИЛЪ

фабрика Варна № 27-71

фабрика Пловдивъ № 516

Произвежда:

зѣбла, торби и тютюневъ амбалажъ

килими и килимчета - типъ персийски и др. лени и памучни платове, брезенти и др. вѣжа и канали.

НАШИТЕ ВОЙСКИ

КАКВО БѢШЕ ВЪ ДОБРУДЖА!...

Любенъ Крапчевъ

Истинско щастие бѣше за менъ да придружавамъ нашите войски при влизането имъ въ Южна Добруджа. Признавамъ, че това е една привилегия, на която може съ право да се завиди. Незабравими и паметни ще останатъ въ моя животъ дните, прекарани въ Добруджа, когато нашите братя тамъ, следъ 27 годишно чуждо владичество, започнаха свободно да дишатъ, да говорятъ на своя роденъ езикъ, да работятъ свободно, да мислятъ свободно и да се чувствуватъ вече пълноправни граждани подъ Божието слънце. Радостта бѣше голяма. Тя бѣше обща. Истинска френезия обхвана свободни и поробени българи отъ двѣтѣ страни на черната, несправедлива граница, която раздѣляше българи отъ българи, свързани отъ вѣкове. Радостта е обяснима, тя е естествена и само небългаринъ не може да я почувствува.

И следъ като се върнахъ отъ Добруджа всѣки ме пита: — Кажи нѣщо повече отъ тамъ, какви ти сж впечатленията, какъ бѣше всичко, вѣрно ли е това, което се писа въ вестниците, така ли бѣше, толкова ли много се радваха добруджанци на свободата си... кажи де, говори. И тѣзи въпроси не преставатъ и досега. Но толкова много се писа и каза за Добруджа, че човѣкъ не знае какво може още да каже. И азъ изпадамъ въ затруднение, когато ме попитатъ за впечатленията ми отъ тамъ. Незнамъ отъ къде да започна и къде да завърша. По съмъ наклоненъ да обобщавамъ моите впечатления, като се синтезирамъ и се излъчѣ характерното, типичното, по-общото, онова, което ще остане за историята и за бъдещите поколения.

Какво бѣше въ Добруджа? Не е ли достатъчно да кажа: „Цѣло“, „ура“ и силни отъ нестиваща радост“. Едно „ура“, което още звучи въ ушите ми, сѣлзи, които още парятъ душата ми сѣлзи по лицата на стари жени и мѣже, на млади момичета и момчета по лицата на всички. И всичко бѣше така естествено, така непринудено, че не можеше да не те покърти. Чувашъ стара жена тихо, като че ли на себе си, шепне: — „Боже, та това, което виждамъ, вѣрно ли е или е нѣкакъвъ хубавъ

и дори по обозните коли бѣха се накачили по единъ, по двама и повече, млади и по-възрастни, мѣже и жени. Не мога да забравя и още ми е ясенъ образа на една млада добруджанка въ Добричъ, качила се върху стѣпала на едно дългобойно оржие, хващайки се съ едната си ръка за него, а съ другата развѣва българския трикопѣлъръ и вика неистово: „ура, да жи-

вѣе България“. Косите и синята ѣ рокля се надуватъ отъ вѣтра и вижда се само една широко отворена уста, която вика ли вика. И така тя минава, заедно съ оржидето предъ примачи парадна на войските генералъ. И наистина, това не бѣше парадъ, а сливане на войската съ народа въ тази сѣква и затезана наша земя, която вече си отдѣхваше и започваше да диша широко, съ разтворени гърди и издаваше цѣлата топлина, която крие въ своите дупли.

А какво да кажемъ за участието на младите, на юношите, дори на малките дечица-добруджанчета въ общата радостъ отъ освобождението на тѣхната родна земя — Южна Добруджа. Това участие бѣше извънредно живо, мило и непосредствено. Тѣзи утешни граждани на по-шестилна и обединена България, които взематъ участие въ нейния духовенъ и материаленъ градежъ, не оставаха по-назадъ въ даване вѣнчания изразъ на общата радостъ отъ освобождението.

Какво ще кажете, напирѣмъ, за този случай, който видѣхъ съ очите си въ сѣщия денъ, когато нашите войски влизаха въ Добричъ и се намираха на 3 — 4 км. отъ града. Единъ хубавъ младежъ, не по-възрастенъ отъ 16 години, бинтованъ цѣлъ отъ глава до пети, неподвиженъ като мумия, лежи на земята, суха и изпечена отъ добруджанското слънце. Този младежъ бѣше бинтованъ отъ санитарните органи на гвардейския полкъ, части отъ който бѣха разположени на полето предъ Добричъ, готови да влѣзатъ въ града. Часътъ бѣше 8 сутринята и частите се концентрираха и се готвѣха за влизането, което трѣбваше да стане точно въ 9 часа. Кой бѣше този младежъ добруджанецъ? Той е единъ отъ ония стотици, хиляди младежи, който не е ималъ търпение да дочака часа на влизането на българската войска въ родния му градъ и, заедно съ неговия другари, взѣлъ голъ, неосѣдланъ конъ и

препусналъ съ бѣсна сила къмъ нашите войски, които се виждаха отъ града, разположени на полето предъ Добричъ. Той не е можалъ да се сдържи и да не отиде при българските конници. И при това бѣше препусканъ къмъ тѣхъ този незнаенъ, храбъръ и ентузиазирани младежъ добруджанецъ пада, понеже коня му се спъва, и бива потиснатъ отъ него и контузенъ или по-скоро цѣлъ смачканъ подъ тежестта на неговия конъ. Питамъ се: има ли нужда и не е ли излишенъ и нѣма ли да звучи кухо какъвто и да е словесенъ патосъ, описвайки патриотизма на добруджанската младежъ и нейното участие въ радостта отъ освобождението на Добруджа предъ този случай, който азъ видѣхъ? Той е много характеренъ и говори красноречиво за чувствата, които вълнуватъ младите добруджанци, добруджанската младежъ отъ градове и села.

Предъ менъ е още жива и друга една картина. И нея никога нѣма да я забравя: съ стотици празнично облечени юнаци, яхнали голи, неосѣдлани коне, начело съ знаменосецъ си, всички съ нови селски калпази, препускали къмъ нашите войски, заобикаляйки ги и не могатъ да имъ се нарадваатъ. Тѣзи младежи се суятъ и като не знаятъ какво да правятъ, удрятъ конетѣ си, които като че ли нечувствуватъ умората, сякашъ и тѣ разбиратъ, че става нѣщо велико; а войниците, около които младите добруджанци се въртятъ въ това време сж заети съ приготовленията за влизането имъ въ Добричъ. И тѣзи, напомнящи аспаруховите орди, млади добруджански конници се виждаха при всѣко посрещане на войските, предъ всѣко село и градъ. Прѣхтатъ конетѣ имъ, съ пѣна въ устата, дигатъ се испарения отъ тѣхните тѣла, вижда се, че много часове сж препускали, а ездачите имъ, горди и тържествени, не знаятъ какво да правятъ отъ радостъ. Викатъ „ура“ и удрятъ своите тежки калпази въ земята...

Идеи, факти и оценки

Изменение и допълнение на наредбата за възвръщането на отнетите земи на български поданици от южна Добруджа

(Продължение от стр. 4-та)

садени лозя или плодни дървета;

е) Земята на горските стопанства, на които е имало гори и които сега са голи или са покрити с храсталак, които не биха могли да станат иначе гори, са запазване необходимата земя за гор персонали;

ж) Сел. земи, в тяхното цялостно пространство на осеждателите земи, които са престъпници (крима) против държавата или за дезертиране при неприятеля.

Чл. 8. Обявяват се за експроприирани частично:

а) Работните земи от 100 хект. нагоре от частните чифлици дадени под наем и обработвани чрез наематели от 23. 4. 1920 г. и до днес дадени под наем;

б) Обработваните земи на частните чифлици, обработвани от собствениците им, от следните предели нагоре:

100 хект. на планини и дълове; 150 хект. на поле в областта, където молители за оземляване са много; 250 хект. на поле в равнините, където молбите за оземляване са следни:

а) Обработваните земи, обработвани от частните собственици, които на 1-2. 1921 г. бяха инвестирани с важен инвентар и необходими за земед. експлоатация, снабдени с добитък или с индустр. земед. инсталации, под следните проценти нагоре:

100 хект. на планини и дълове; 200 хект. на поле в областта, където молбите за оземляване са големи; 300 хект. на поле в районите, където молбите за оземляване са средни; 500 хект. в полето, в равнините, където молбите за оземляване са средни.

От правилника по приложението на този закон заслужава да се цитира чл. 14, който гласи:

„Експроприират се в цялост сел. собственичеството, в тяхното цялостно пространство, на чужденци, било че са чужденци по рождение, чрез женитба или друг начин, от 15. 8. 1914 г. или от тогава до промолгането на аграрния закон“ (17. 7. 1921 г.)

Прочее, въз основа на тая наредба, експроприират се сел. имоти на чужди поданици, които са били такива до 17. VII. 1921 год. Прочее такъв имот добит от чужди поданици след тая дата, напр. 18. 7. 1921 год., не може да бъде експроприиран въз основа на агр. закон, той не може да бъде и секвестриран въз основа на закона за секвестриране на чуждите поданици от 1916 г., за който говорих в „Доб. глас“

защото по силата на тая закон можеше да бъдат секвестрирани имотите на чуждите поданици до ратифицирането и размяната на мирните договори — до размяната с България на мира от Ной — м. октомври 1919 г. Такъв имот можеше да бъде отчужден по доброволен начин от собственика му, на когото намъри за добре и под каквито условия намъри за добре. Обаче, той не можеше да го стопанисва, да го владее, защото по ром. конституция и ром. обикновени закони, чужди поданици не могат да владят сел. имоти. Ако някой придобил такъв имот чрез продажба, продажбата се счита за невалидна. Ако придобил такъв имот по наследство след 17. 7. 1921 г. то, ако не го продаде доброволно в един подходящ срок, размярът на който не е определен от закона, то този имот се отчуждава чрез публична продажба от областния съд, като до извършване на продажбата се назначава администратор ром. поданик, като получената от продажбата сума се предава на собственика, българ. поданик. Такаъв беше случаят с Малина Д-ръ Шехтер, родена Натан, която претендираше, че е единствена законна нас-

ледница на покойната Стоянка Бончо Павлова, на имот от 250 хект. работна земя в землището на Дуранларската община и конака на чифлика. Продажбата стана през м-ц юни 1940 г. Има си хаст и г-ца Малина да дойде сега и си поиска имота въз основа на наредбата, посочена по-горе, като от „призумци“ ще се дойде до заключението, че имотът е бил „конфискуван“ и „ликвидиран“, а няма да й се иска, съгласно пар. 4 от наредбата буква „б“ оригинален или заверен препис от съдебно решение или друг документ, от който се установява, че имотът е бил отнет (секвестриран или конфискуван) от ром. власт“. Имотът пък, който не бяха ликвидирани до есента 1919 год., бяха предадени в ръцете на българ. поданици, като неликвидирани по силата на наложени секвестър. Такава пък, имоти подлежаха на експроприация по силата на аграрния закон, посочен по-горе. Обаче, повтарям, имотът добит от чужди поданици след аграрния закон, не можеше да бъде експроприиран.

2. Според точка „в“ от първата наредба на пар. 4 при молбата си за повръщане на имота, българ. п-к трябваше да представи общ. удостоверение от мѣстната на имота власт, че той се намира в владение на държавата. Според изменението в наредбата, такава удостоверение пак се изисква, обаче с уговорка, че при комасацията са получени други парцели и кои именно.

3. С новата наредба се продължава срока за произнасянето на решенията, като от 15 дн. срок, става 30 дн. срок. Този срок не е фатален, както не е фатален и срока предвиден от закона за произнасянето на едно решение или една присъда. Добре че, пак не се предвиди фатален срок за подаване на молбите за повръщане на имота, защото румуните продължават да отказват предаването на дълата по проверката на документите, където са приложени всичките документи за собственост на собствениците на недв. сел. имоти от ю. Добруджа.

При случай на нужен и впоследствие дигнат секвестър само от факта, че имотът е бил раздаден на ром. колонисти и сега той се намира в ръцете на българ. държава, и не може да се вади заключение, че той е бил ликвидирани по „актът и да е начин“, защото начина на тая ликвидация трябва да бъде чрез конфискация или чрез секвестър, доказани тѣ само с оригинални или заверени преписи от съдебни решения, или други документи, с които се установява, че имотът е бил отнет (секвестриран или конфискуван) от ром. власт, кара както се помѣна пар. 4 ал. „б“ от наредбата. Чрез презумпции никога не се е дохождало до заключения за съществуването на съдебни решения или документи, в само до съществуването на известни такива. И при случаите предвидени в наредбата биха могли да се допуснат само такива презумпции.

От подадените молби до мѣст. областен съд е уважено само едната, като всички други са отхвърлени, понеже не се доказва главно конфискуването или ликвидиранието на имота, върху който е бил сложен секвестър. По-много от тях е доказано „волю-неволю“, че имотът е бил експроприиран“. Интересното е, че никой не посочил, че след експроприацията на имота му си е получила част или стойността му въз основа, а такива случаи не бяха малко, особено на едри земледельци.

Добрич, септември 1941 г.

Теодор Тошев, адвокат

ГЕРМАНСКА МОДА

Пъстра блуза от тафта с голѣма фльонга на врата

НЕДОВОЛЕН СВѢТЪ!

В една очаквателна комедийка на Алфред де Мюсе, главният герой Фантазио, казва:

„Защо не съм сега хе очковък, който минава!“

Хиляди са днес хората, които подгонени от вихъра на живота мислено или гласно повтарят думите на Фантазио.

Мнозина са тия, които казват: „Ако да бях Хитлер или Мусолини щях да направя така и така!“

Трети заявяват: „Ако да имах милионите на Форд или Рокфелер!“

Други пък мислят: „Ако имах очите на Шарл Боайе и т. н.“

Съдми казано недоволни са всички!

Недоволен съм и аз, защото на времето се залових за политик на журналистиката когато бях могъл прекрасно да стана търговец на примамки! Защо ли пък да съм ставал търговец, когато и търговецът е недоволен?

Кой ли днес е доволен? Можете ли ми посочи поне един?

Нима Чърчил е доволен? Ами Идън, ами Рузвелт?

Доволен ли са Сталин, Симович, Петър Други, Хайле Селасие, Зогу, Бенеш, Де Голз, Карол, Д-ръ Димитров, Прудкин?

И тѣ са недоволни!

Кой тогава е доволен?

Сигурно госпожа Мили е довольна, защото получава по десет любовни писма на ден: Мадам Вики сжко, защото откаже е останала вдовица-свѣтла една дузина любовници.

По всяка възрастност сж доволни още госпожици Лили, Кети и Ани, защото първата има кожа от сребърна лица, втората е успѣла да се снабди с цѣл гардероб копирани рокли, а третата чисто и просто, защото от вчера си има нов приятел сж малко акъл и много пап.

Идете, обаче, и ги попитайте, да ли са доволни, и тѣ ще ви отговорят, без дори да им мигне око, че сж недоволни.

Недоволен свѣтъ и туй то!

Гриша.

Георги Атанасов и братъ индустрия за шоколад и захарни изделия

Въ Вашия домъ една плетачна машина ще донесе богатство! ПЛЕТАЧНИТЪ МАШИНИ

ДИАМАНТЪ

сж известни въ цѣлия свѣтъ сж своята практичност, не надмината здравина и безупречна плетка! САМО при представителитѣ за Добруджа

Сапунаровъ & Имаретски Добричъ, на Шадравана

Телефонъ № 80.

НИЖНИНА

Съчиненията на Л. Каравеловъ в пълно издание. Навършила се вече 62 год. от смъртта на Люб. Каравеловъ, един от най-големите български писатели и революционери от времето на Възраждането, родоначалник на худ. реализъмъ у насъ, — и все още не е излязло едно пълно събиране на съчиненията му. Творецът на „Българи от старо време“ и „Маминото дете“ е все още непознатъ въ своята пълнота на българ. читател. Съ огледъ на това, познатото наше списание „Българска мисъл“ предприема пълно издание на Л. Каравеловъ — стихове, разкази, поесты, фелетони, пѣтни бележки, критич. статии и пр. Съчиненията ще излизатъ под редакцията на Алекс. Бурмов историкъ и Стойко Божковъ, литературен редакторъ на „В на жената“.

За да даде възможност на всички да притежават творбите на Каравелова, издателятство прави на абонаментъ съ граматна отстъпка. Който предплати до 1 ноември т. г., получава първият три тома (общо около 700 страници) само за 50 лв., подвѣзани тритѣ тома заедно — 70 лв. Искате спец. помани. Адресъ: „Българска мисъл“ Ч. мерна 29, София, чекова с/к. 4767.

Получи се въ редакцията си спомененъ листъ Стефанъ Караджа, по случай 73 години отъ геройската смърт на безсмъртния добруджански възстаникъ съ статии отъ Печо Гоподиновъ, Захари Стояновъ, П. Г. Зяпковъ, д-ръ Ст. Ив. Стояновъ, Звезделинъ Цоневъ, Добринъ Василевъ, Цонко Ханджиевъ, Дим. Добревъ, д-ръ М. Ралчевъ, Вестала Тикчева, подуредбата на Борисъ Черневъ.

Броя съ подбрани си материалъ е цененъ и заслужава да бъде прочетенъ отъ всѣки добър българинъ. Продава се по вестникарските агенции на Стрела и струва 2 лева.

Антонъ Р. Абаджиевъ

Книжаръ гр. Провадия

Всички видове Канцеларски, общински и ученически материали.

ПРОЧИТИ КНИГИ Радио-апарати „Филипс“ Грамофони, грамофонни плочи и др.

Телефонъ № 52

Общини и кооперации!

Новото време иска нови сръдства за работа. ПИШУЩИ МАШИНИ

Адлеръ

циклостили и смѣтач-ни машини търсете при представителитѣ С-пунаровъ & Имаретски

Добричъ, на Шадравана

Кооперации, читалища

бакали, кръчмари, замедѣлски стопани

Запомнете!

За вашитѣ магазинъ или жилище чиста бѣла свѣтлина ще имате само съ петролни фенери

ПЕТРОМАКСЪ ОРИГИНАЛЪ който гори за 16 часа

1 литъръ петролъ.

САМО при представителитѣ Сапунаровъ & Имаретски

Добричъ, на Шадравана

Печ. „Свѣтлина“, Варна

ул. „Царъ Симеонъ“ № 8,

срещу хотелъ „Н. Преславъ“

ЗАВОДИ НИКОЛА ЧИЛОВЪ

Акц. Д-во за Химически произведения СОФИЯ

ул. Александъръ I № 1 Телефонъ 2-56-78, 2-56-79

Основ. 1912 г. Основ. капиталъ и резерви 302,000,000 лв.

Произвѣнда

МАСЛЕНА ФАБРИКА: Слънчогледово рафинирано масло „НИВА“ въ бутилка по 1 литъръ, оригинална опаковка, рафинирано масло „НИВА“ въ варели, пломбирани, раст. масла, втвърдени масла, фуражи.

САПУНЕНА ФАБРИКА: Сапуни за пране и за мие-не „Пѣтелъ“, зеленъ, жълтъ, Палма, Савонетка, сапунъ Химбръ за лице, баня и ржце.

ПАРФЮМЕРИЙНА ФАБРИКА: Паста и вода „Идеалъ“, хормоновъ кремъ „Гита“, кремове за лице „Идеалъ“, пудри „Идеалъ“, кремъ за бръснене, червило за устия и страни, одеклоани, боя за коси „Магия-идеалъ“ въ разни цѣтѣ и др.

ГЛИЦЕРИНОВА ФАБРИКА: Аптекарски глицеринъ, технически и динамитенъ.

ТУТКАЛНА ФАБРИКА: Коженъ, кокаленъ, „Слонъ“, желатинъ, химически торове.

ХИМИЧЕСКА ФАБРИКА: Всички видове гресове, консистентни и текстилни масла, паста за печки „Пѣтелъ“ и др.

ЗЕМЕДѢЛСКО-СТОПАНСКИ ПРЕГЛЕДЪ

Състоянието на земед. стопанство презъ миналия м-цъ Полевѣдство

Общо взето, вършитбата на зърненитѣ храни е била привършена. Оризътъ е билъ въ млѣчна зрѣлост и е обещаващъ добра реколта. Бобътъ навсякъде е билъ прибранъ и далъ много добъръ добитък.

Започнато е било съ прибирането на слънчогледа, просото и картофитѣ, реколтата отъ които е била много добра. Прибрани сж били лещата, грахътъ и нахутътъ.

Царевичата е обещаваща много добра реколта. Конопътъ и ленътъ сж били прибрани. Добивътъ на семе и влакно е добъръ.

Започнато е било съ ваденето на захарното цѣвѣло, което обещава много добра реколта.

Изораването на странищата е продължило навсякъде, гдето засушаването не е било голѣмо, усилено. До 70% отъ площта за подѣтане е била изгорена.

Лозарство

Въпрѣки пораженията на перноспората, гроздоберътъ е обещаващъ да бѣде по-добъръ отъ миналогодишния. Брането на десертното грозде е било усилено. Наличните вина сж били

въ добро състояние. Започнало се е съ почистването и приготвянето на винарскитѣ съдове и инвентаръ на предстоещия гроздоберъ.

Овощарство

Следъ раннитѣ сортове ябълки и круши започнало се е съ беритбата на по-къснитѣ сортове ябълки, както и на праскови, сливи и орѣхи. Младиги дръвчета и разсадницитѣ сж били въ много добро състояние

Подготвени сж били мѣста за нови овощни градини и се е започнало съ облагородяването на дръвчетата. Варенето на ракия отъ плодове е продължило и презъ месеца.

Специални култури

Соята е била прибрана и озършана. Добивътъ е билъ добъръ. Рициътъ е билъ въ много добро състояние и се пристъпило вече къмъ брането на зрѣлитѣ семена. Ментата е била окосена за трети пътъ, добре.

като по-големата частъ е била запазена за ментовъ чай.

Останалитѣ етерични растения сж били сжщо въ добро състояние. Сусамътъ се е развивалъ добре.

Едъръ добитъкъ

Работниятъ добитъкъ е билъ усилено използванъ за сезоннитѣ работи. Млѣчността на кравитѣ и биволицитѣ е била

задоволителна. Храненето е било главно пасищно. Болести отъ эпизоотиченъ характеръ не сж били отбелязани.

Пазари за селскитѣ произведения

Отбелязано е било по-големо оживление, особено по отношение продажбитѣ на зеленчуци, плодове, пилета и отчасти на яйца. Слабо е било предлагането на млѣчни произведения. Ценитѣ сж били изобщо задоволителни, почти еднакви навсякъде, но съ тенденция къмъ

повишение. Значителна частъ отъ зърненитѣ храни сж били прибрани въ складове на Дирекцията на храноизноса.

Известни сж били въ изобилие тютюни, пулпове и яйца, а сжщо и пиперъ, вина и сурови кожи. Започнало се е съ износа и на свине, плодове и грозде.

Тодоръ Н. Поповъ

ПРОВАДИЯ

Строителни материали, коларска желѣзария

вжглища, циментъ, бои и др.

Телефонъ № 36.

КОСТА СТОЯНОВЪ А. Д.

ПРОВАДИЯ

Колонналь, тютюнъ на едро и дребно

производство на калва и др.

Телегр. адресъ: КОСТА СТОЯНОВЪ

Телефонъ № 18

Печатница „СВѢТЛИНА“ — ВАРНА, срещу хотелъ „Преславъ“, печатъ всѣкакви търговски и др. книжа, вестници и брошури, тефтери и пр. на износни цени. Печати сжщо и музич. ноты.

Добруджанска ПОЩА

— ВЕСТНИК ЗА ЗАЩИТА ИНТЕРЕСИТЕ НА ДОБРУДЖАНИЦИТЕ —

20 години безъ Вазова

Николай Райновъ

Иванъ Вазовъ

Има единъ поетъ — най-голямъ, най-плодовитъ и най-разнообразенъ, който е като сто-жеръ, що дѣли бунтовнишкото време отъ следосвободително-то: Иванъ Вазовъ. Той се училъ на лирика отъ Ботьова и Сла-вейкова, на изящна книжнина — отъ Каравелова, а на драма — отъ Друмева; отъ него пъкъ се учили всичкигъ ни сегашни по-ети и писатели. Дори онѣя, чи-ято поезия никакъ не прилича на Вазовата, все ще да помнятъ нѣкое стихотворение, което сж научили, като деца, отъ читан-ката.

Иванъ Вазовъ заслужи да го нарекатъ народенъ поетъ, понеже твор-битъ му от-разяватъ неволитъ, бор-битъ и радо-ситъ на на-рода презъ цѣлото време отпреди освобож-дението насамъ.

Никой нашъ поетъ не е пи-салъ за българската природа колкото Вазова, — дори Алеко Константиновъ, когото смѣтатъ за основателъ на туризма у насъ.

Вазовъ върва, че никакво роб-ство, никакви насилия и пре-врати не могатъ угаси българ-ския духъ. За безсмъртието на тоя духъ той пѣ цѣлъ животъ.

Иванъ Вазовъ е изразителъ на народнитъ чувства, мисли и преживѣлици. Той възпѣва и брани всичко българско: земя, езикъ, минало величие, дейци за свобода и свѣстяване, осво-бодители, бойци-защитници, на-родни мъдрци, родолюбиви жени, предани майки. Колкото и да се възхищава отъ борца, неговъ обиченъ типъ си остава миролюбивиятъ и добродушенъ човѣкъ на духовния напредѣтъ, на културната работа. Особенъ свѣтогледъ той нѣма. За него сж ценни гражданскитъ и лични добродетели, ценна е върата въ идеалъ, ценна е готовността

на човѣка да се пожертвува за друго.

За него е най-важното да вървашъ въ нѣщо — и да вър-вашъ искрено, да не бждешъ като онѣя „ритори сити, жадни за слави“, които „адигатъ тре-вога“ или „сѣ расо покрити, смѣятъ се съ Бога“.

Никой нашъ писателъ не е далъ толкова много образи на различни люде, колкото е далъ Вазовъ. И повечето отъ тѣхъ сж живо отличени съ свои бе-лезни, външни или вътрешни. Въ нѣкои творби той е смог-налъ да възплъти и сборната душа на народа. Той създаде и нови видове въ лириката, па и въ епога, като продължи пѣ-лото на дѣда Славейкова, Хри-сто Ботьова и Любенъ Караве-лова. Отъ него сж се учили всички живи български писате-ли, па и нѣкои покойници: Ми-халаки Георгиевъ, Стоянъ Ми-хайловски, Антонъ Страшимир-овъ, Ал. Константиновъ, Йор-данъ Йовковъ и др. Той внесе хубави народни думи отъ все-ки нашенски говори, даде об-рази на китна речъ, окърши стиха, направи го разнообраз-енъ, придаде тънка непосред-ност и палава живостъ на раз-говора. И той, като своитъ учи-тели отъ времето на Възраж-дането, не само възпѣва, но и поучава; и за него граждан-нѣтъ и поетътъ сж до известна степенъ недѣлими; поради туй, поезията не е за Вазова само възплътена хубостъ, но и прав-да, па и добро, изразени въ художественъ видъ.

Вазовъ е правъ, когато пише, че неговитъ пѣсни не ще бж-датъ забравени, а ще се четатъ докле е живъ народниятъ духъ, чийто трепети оразяватъ:

„Тѣ сж живѣ, откликъ на духа наро-денъ, а той не мре — и дорѣ сърдцѣ тупятъ отъ скѣръ и радостъ въ нашия край“

и мойтъ пѣсни все ще се четатъ!“

Б. Р. Горното е извадки отъ „Вѣчното въ нашата литерату-ра, кн. 2 — Иванъ Вазовъ“.

Незаглъхващо ехо

Тамъ, дето водитъ на тихиятъ бѣлъ Дунавъ и на бурното Чер-но море излизватъ отъ северъ и изтокъ нежнотворно огър-лие, въ слънчево великолепе-е блѣсти златожитната добруд-жанска земя.

Въ нейнитъ обетовани пре-дѣли Исперихъ прокара първи-тъ исторически бразди на ис-вооснованата българска държа-ва, въ чернитъ угави на тази безбѣтна правѣдна равнина зрѣе златокласо жито, а въ гиздави чисто български сели-ща живѣятъ въ трудъ и бор-чески устреми наши родни бра-та и сестри.

Какъ сладостно се лѣятъ сло-вата на омайната родна речъ и звучитъ на кършната народна пѣсенъ въ Добруджа.

Съ какъвъ свещенодейственъ трепетъ бди всѣко добруджан-ско чадо надъ безсмъртния жи-вѣцъ на българщината, приж-ганъ дълбоко въ недрата на родолюбското сърдце!

Тази съкровишна земя на българитъ възрастна съ несло-мима сила въ всѣкидневие на всѣки българинъ като заветна мечта и върховна целъ въ без-просвѣтнитъ дни, когато стѣп-ката на работители оскверни нейнитъ свети кътове.

Люлката на българщината, дето спятъ въ нечетни гробове знайни и незнайни наши бащи и дѣди, дето тѣхни достойни наследници съ мечъ и рапо, съ перо и въра продължаватъ тѣхното въковѣчно дѣло, — рано или късно трѣбваше да се сдобие съ о т н е т и т ъ дарове на свободния жи-вотъ и да се приюти изново подъ топлото крило на май-ката-Родина.

Съ това непоклитимо убе-ждение и надежда посрѣщаха и пращаха днитъ цѣлъ четвъртъ въкъ българитъ отсамъ и от-вѣждъ черната гранична межда: Добруджа се възправи като свѣ-тло знаме, следъ което се подр-диха милиони върващи въ жи-вия български Богъ.

Въ паметния 7 септемврий 1940 година, когато трудолю-бивиятъ чада на Добруджа не-уморно събираха плодетъ на благословения селски трудъ и въ трепетно очакване на дено-ношно блънуваната свобода от-правяха молитвено взори къмъ синьото българско небе, стана великото чудо!

Радиовълнитъ опрѣвстиха на свѣта, че Добруджа отново е наша, че съ мирно разбирател-ство сж строгшени веригитъ на доверашкото робство.

Църковнитъ камбани прозвѣн-тахъ съ празнична тържестве-ностъ.

Бѣ празникъ на праздни-тъ, какъвто може да бжде само величиятъ день на свободата.

Ликуваше цѣлъ народъ, носилъ бремето на неописуеми страда-ния, но сега огрѣнъ отъ слън-цето на преголѣма радостъ, го-товъ да литне съ крилата на

братската любовъ при брата добруджанецъ и въ безгранично опиянение да го поздравя съ възтържествувалата способъ.

Добруджа е свободна! — Вре-домъ само тѣзи слова ечаха въ великанско пълногласие. Тѣ бѣ-ха красноочивия надсловъ на една величава безкрѣвна побе-да, която се прибави къмъ най-шастливитъ постигания на бъл-гарския всепобеденъ духъ.

Гордо се развѣ родниятъ три-цветъ и съ желѣзни стѣпки смѣли браници потеглиха къмъ земята на преславия Исперихъ. Въ незабравими мигове на ис-торически походъ тѣ бѣха шв-стливитъ вестители на новия, на свободния животъ, който из-грѣ съ мощта на вѣсдесѣщо слънце.

Сълизитъ на радостта стихий-но близнаха отъ непрѣсхващия изворъ на чиститъ български сърдцѣ и оросиха премилата зе-мя, заливана стократно отъ крѣ-вави потоци въ дни на бранъ за родъ и честъ, поена съ поч-теніята потъ на добруджански се-лянинъ.

Добруджа е свободна, Доб-руджа е свободна! Неспирно се носѣше ехото на радостната вѣстъ, подобно на победенъ химнъ и славословие.

Въ вихренъ набѣгъ вихрени конници лѣгѣха низъ необглед-ната степъ.

Съ грамтевиченъ грохотъ тежки оржия пѣплиха по праш-нитъ друмища.

Въ безкрайна низа въоруже-нитъ български народъ зали-ваше и завлачваше своята зе-мя, приличенъ на буйното мо-ре, което залива прибрѣжитъ простори следъ краткотраенъ отличъ.

И въ всѣка воинска стѣпка, въ всѣки конски тропотъ, въ всѣка недоизречена дума и не-мирненъ сърдеченъ трепетъ се носѣше ехото на чудната и все пакъ истинска вѣстъ: Добруд-жа е свободна!

Незаглъхващото ехо на тази вѣстъ ще се носи съ крилата на въковѣтъ, за да укрепаа ду-ховетъ ни и да бжде неоспор-имо доказателство, че българ-щината е всепобедна.

А въ годишнината на Осво-бождението, вседобруджански-тъ тържества ще сж въ реди-цата на неизброимитъ сърдечни изрази на признателностъ и бла-годарностъ къмъ всички труж-еници, на които свидна Добруд-жа дължи своето възкресение отъ робския мракъ, за да за-живѣе въ свѣтлина, миръ и не-спиренъ творчески възходъ подъ стрѣхата на общото Отечество.

И въ грѣмогласното българ-ско „Ура“, което въ тия па-метни тържества ще се изтрѣгне отъ гърдитъ на сърдцатитъ ча-да на обединена и цѣлокупна България, нека свѣтътъ за ли-шенъ пѣтъ да долови волята и правото на единъ жизнеспосо-бенъ народъ свободно да крачи по историческия пѣтъ, воденъ отъ своя вселюбитъ и премѣ-дъръ Царъ Борисъ III, освобо-дителъ и обединителъ на вси-ки Българи!

Крумъ Кънчевъ.

ХРОНИКА

Министерството на земе-дѣлието е наредило да бждатъ отпущани безлихвени вземи на общинитъ и кооперациитъ за строежъ на специални сгради, като млѣкопреработвателни, хе-дилни помѣщения и складове за съхраняване на млѣчни про-дукти, а сжщо така и за тѣх-ното обзавеждане.

Наредено е до всички око-лийски агрономи да изготвятъ списъци на останалитъ свобод-ни държавни земи, които ще бждатъ раздадени, още презъ тая есенъ на тия стопани, на които румѣнската власт е кон-фискувала земята и на мѣстни-тъ жители, чийто имоти сж ос-танали отатѣдъ границата.

Новоназначениятъ пом-къ при Добричката община, г. Ал. Милевъ встъпи вече въ длъжностъ. Пожелаваме му пол-зованна обществена дейностъ.

Всѣки може да бжде допис-никъ на „Добруджанска поща“. Съобщавайте всички стопански, културни и др. прояви въ се-лото и града ви, за да бждатъ обнародвани.

НИКОЛА БОНЧЕВЪ

попиво

Складъ на бетонни и др. желѣза, всѣкаква дребна желѣзария, бояджийски материали и циментъ. Телефонъ № 57. Телеграми: Н. БОНЧЕВЪ

Д-ръ Георги Ефремовъ. Дълголитие и здраве, пѣтътъ къмъ дълъгъ шастливъ животъ. Второ издание, стр. 260. Цена 60 л. Доставка се отъ редакци-ята на сп. „Добро здраве“ — Со-фия, бул. „Тотлебенъ“ 2.

Пѣтешествието на ка-питанъ Скотъ къмъ юж-ния полюсъ. Отъ Татьяна Тесъ. Преведе отъ руски Н. Вжжаровъ. Безплатно приложе-ние на „Свѣтъ и наука“, год. IX. Доставка се отъ редакция „Свѣтъ и наука“ — София, бул. „Тотлебенъ“ 2. За неабонат цена 30 лв.

И-ва дипломирана българ-ска специал работилница за Електр. фриз. апарати на Василъ Николовъ. Пл. Мусела 36, подъ хотелъ. Спледитъ въ гр. Варна. Телефонъ № 20-14.

Награденъ съ дипломи и злат. медали Плов. и Варн. изложби Изработва всички си-стемни фриз. апарати. Дава безплатна подготовка по фризирание.

Производство свѣтящи конфети за балове и ве-черинки.

ЗА ВСИЧКИ ВИДОВЕ ЗАСТРАХОВКИ

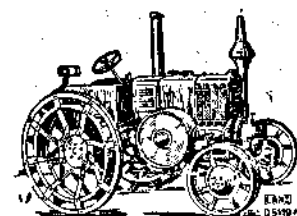
ПРЕДПОЧИТАЙТЕ ДВО: ОРЕЛЪ:

Условия кратки и ясни

Премии най-износни.

Застраховайте при ДВО: Орелъ:

За тежката плодородна добруджанска почва и за трудолюбивия добруджанецъ най-под-хожда прочутиятъ наф-товъ тракторъ

„БУЛДОГЪ“

съ своята опростена, со-лидна конструкция и ико-номичностъ въ работа.

Желающитъ да притежаватъ такъвъ ще го иматъ само, ако веднага си ангажиратъ за доставка.

Генераленъ представителъ за цѣла България Гавраилъ Коланджиевъ, София ул. Мария Луиза, 16 Телефонъ 2-27-28

Г. И. П. А. Г.

АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

за износъ, търговия и представителство

СОФИЯ

Александъръ I № 4

ЧОРАПИТЪ КА-БО

НѢМАТЪ РАВНИ НА СЕБЕ СИ

„СИЛА“

Общо Търговско Осигурително Дружество СОФИЯ

Осигурява при най-износни условия и низки премии:

Животъ Злополука

Понаръ Гранд. отговорностъ

Автомобили Счулване стѣкла

Машинна фабрика и желѣзолѣярна

„НАПРЕДЪКЪ“

Маш. Инж. Иванъ Брилянтовъ & Б. Павловъ

ПЛЕВЕНЪ Телефонъ 374

Телегр. адресъ: Инженеръ Иванъ Брилянтовъ

ПРОИЗВЕЖДА МЕЛНИЧНИ МАШИНИ, ВОДНИ

ТУРБИНИ И ДР. ИНДУСТРИАЛНИ МАШИНИ.

Филипъ Хаасъ & Синеве А.Д.

СОФИЯ

ул. Московска 5.

Телефонъ 2-71-40

Платове за мебели, памучни и вълнени

Платове за Пердета

Кретони

Килими, пѣтеки

Покривки за маса, ленени и памучни

Линонеумъ

Мушамы за маса

Мушамы за детски колички

Тапети

Корниз и др.

Банкова смѣтка: Кредитна Банка, София

Телегр. адресъ: Хаастепихъ, София

Д. ЗАИМОВЪ & Д. ДЕНЕВЪ

ВАРНА

Телефонъ № 27-39

Колониалъ на едро

ул. „Ц. Симеонъ“ № 29 — Клонъ „Ц. Елеонора“ 1

ИВ. СИМЕОНОВЪ, ДИМИТРОВЪ & Сне

Машинна фабрика и желѣзолеярна

Телефонъ 87

ПЛЕВЕНЪ

Телегр. МЕЛНИЦА

Мелнични машини — валшови, планзихтери и пр. Винарски машини — Гроздови преси, мелачки, рончачки и др. Маслобойни — хидравл. преси и др. Рафинерийни инсталации за масла. Вакумпомпи. Ком-пресори. Водни турбини. Ледопроезводителни и хладилни инста-лации. Помпи за голѣми дебити. Разни индустриални машини. Моторни части — глави, бутала, цилиндри и др. Магани.

БЪЛГАРСКО АКЦ. МИННО Д-ВО

БЖДАЩЕ - СОФИЯ

Производство на каменни вжглища отъ собственитъ си мини Бждаще, Принцъ Борисъ, Кардифъ, Ескана и Черно-Море.